

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**L. Celij Lacta[n]tij Firmiani christiano[rum] eloquentissimi
de opificio dei vel formatione hominis liber**

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

Colonie, 1506

VD16 L 56

Que deus homini [et] que ceteris a[n]i[m]alib[us] dedit Cap[itulu]m. ij

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70248)

Quid opus sit dicitur et quia mundus est in mundum dicitur et quia libere est...

lio tractari, neque t[ame]n manu, neque percipi sensibus possunt. Et t[ame]n de illa
 t[ame]n o[mn]i r[ati]o sic disputat, ut ea q[uae] asserit pbata et cognita videri ve-
 lint. Quid e[st] t[ame]n de cur nobis inuidiosum q[ui]s putet, si r[ati]o[n]e corpis
 nri inspicere et te[ra]plari velim? Que plane obscura no[n] est, q[ui]a ex ip-
 sis mebroz[um] officiis et vsib[us] parti[um] singulari[um] q[ue]ta vi providentie
 quisq[ue] factus sit, intelligere nobis licet.

Que res homini et que ceteris animalibus dedit. Caplin. ij

Dedit em[en]t homini artifex illenf ac parens de[us] sensum atq[ue]
 r[ati]o[n]e, ut ex eo appareret nos ab eo ee g[er]matos, q[ui]a ip[s]a intel-
 ligentia, ipe sensus ac r[ati]o e[st]. Ceteris animantibus q[ua]m r[ati]onale ista vita no[n]
 attribuit, quodadmodu[m] t[ame]n vita eoz t[ame]n e[st] cert, an p[ro]vidit. Omnis eni-
 suis ex se pellib[us] terit q[ue] facili possent v[er]o pruina[rum] ac frigora, susti-
 nere. Singul[ares] at g[ra]nib[us] ad p[ro]pullandos ipet[er] extemos sua p[ro]pria mu-
 nimera p[ro]stituit, ut aut naturalib[us] talis repugnent fortiorib[us], aut q[ua]n-
 sunt ibeallioza subtrahat se pericul[is] p[ro]nicitate fugied[er]it, aut q[ui] simul et
 virib[us] et celeritate indig[er]e, allu se p[ro]tegat, aut latibul[is] sepiant. Itaq[ue]
 alia eoz vel plumis leuibo in sublime suspensa sunt vel suffulta vn-
 gulis, vel instructa cornib[us], q[ui]busda[m] in ore arma sunt d[omi]tes aut in pe-
 dib[us] adunci vngues, nulliq[ue] munimera ad tutela[m] sui d[omi]t. Si q[ui] ho-
 in p[er]da[m] maiorib[us] cedut, ne t[ame]n stirps eoz fundie[ret] interiret, aut in ea
 sunt relegata regione, vbi maiora ee no[n] p[er]it, aut acceperit vber[is] ge-
 neradi fecunditate, ut et bestis q[ui] sanguine aluntur, vice[rum] suppeteret
 ex illis, et illat[is] t[ame]n clade ad p[ro]servatione[m] g[ra]tis multitudo ip[s]a suparet.
 Doiem at r[ati]o[n]e decessa et p[ro]mte sentied[er]i atq[ue] eloquedi data eoz q[ui] ce-
 teris animalib[us] attributa s[un]t, fecit experie, q[ui]a sapientia reddere poterat, q[ui]
 illi nature p[ro]ditio denegasset, statuit nudu[m] et inerm[em], q[ui]a et ingenio po-
 t[er]at.

*...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...
 ...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...
 ...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...*

*...deus dicitur...
 ...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...*

*...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...
 ...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...*

*...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...
 ...quod si non deditur, mundus inermis et nudus...*

Handwritten marginal notes in a smaller script, partially obscured by the binding and bleed-through from the reverse side of the page.

Vertical handwritten marginal notes on the left side of the page, containing commentary or corrections.

quisq[ue] p[er] natura[m] s[ua]m...
erat armari, & rone vestiri. Ea ho[m]o ip[s]a q[ue] mutis data. & ho[m]i[n]i rene gata
sunt. q[ui]a mirabiliter ho[m]i[n]i ad pulchritudine[m] faciunt. exprimi no[n] p[ot]t. Na[m]
si ho[m]i[n]i ferinos dentes. aut cornu[m]. aut ungues. aut ungulas. aut cau-
da[m]. aut varij caloris pilos addidisset. q[ui]s no[n] sentiet q[ui]a turpe aial ei
set futur[um]. sicut muta si nuda & inermia fingeretur. Quib[us] si detrahas
v[est]e[m] naturalē sui corporis. v[est]e[m] ea q[ui]b[us] ex se armatur. nec speciosa po-
terit esse nec tuta. ut mirabiliter si vtilitate[m] cogites instructa. si spem
ornata videant. A deo miro mō cōsentit vtilitas cū decore. Poietem
vero quē eternū aial atq[ue] immortale fingebat. nō forinsecus vt cetera
sed interi[us] armauit nec munimētū ei[us] in corp[or]e. s[ed] in a[n]i[m]o posuit. q[ui]m
sup[er]uacuū fuit cū illi q[ui]d erat maximū tribuisset corp[or]alib[us] eū tegere
munimētis. cū p[re]sertim pulchritudine[m] humani corporis impediret

¶ Contra Epicureos disputat. q[ui] opa nature dānabāt. & p[er]i-
pue q[ui] ho[m]i[n]i ceteris animatib[us] imbecillior oriatur **Cap. iij**

Unde ego philosophor[um] q[ui] Epicuru[m] sequuntur amentia[m] so-
leo mirari. q[ui] nature opa reprehēdūt. vt ostendāt nulla p[ro]-
dētia instructū eē ac regi mūdū. s[ed] origine[m] rex insecabilib[us] ac solidis
corp[or]ib[us] assignāt. quor[um] foruitis cōcurfionib[us] vniuersa nascunt & na-
ta sunt. Preterea q[ui] ad ip[s]um mūdū vicio dant. in q[ui] ridicule infamūt.
id sumo q[ui]d ad rem de q[ui] nūc agimus p[er]inet Querunt ho[m]i[n]em nimis
imbecillū & fragilē nasci. q[ui] cetera aialia nascūtur. q[ui] vt sunt edita ex
vtero. p[er]tinēt in pedes suos erigi. & gestire discursib[us]. statimq[ue] aerem
tolerando idonea esse. q[ui] in lucem naturalib[us] indumentis munita
processerint. hominē p[ro]tra nudūt inermem. tanquā ex naufragio in
huius vite miseras proieci & expelli. qui neq[ue] mouere se loco vbi est
hulsus est. possit. nec alimētū lactis appetere. nec iniuriā corporis fure

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, continuing the commentary.